

PRVI MEĐUISPIT IZ VJEROJATNOSTI I STATISTIKE

07.04.2010.

1. (4 boda)

Špil sadrži 52 karte od kojih svaka ima neku od 13 jačina: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, J, Q, K, A, i neku od 4 boje: ♡, ◇, ♣, ♠. Wyatt Earp igra poker u saloonu s četvoricom revolveraša. Svaki igrač je na sreću dobio 5 karata iz špila s 52 karte. Kolika je vjerojatnost da je Wyatt Earp dobio:

- a) FLUSH (pet karata iste boje);
- b) ROYAL FLUSH (skala od pet karata iste boje od desetke do asa, tj. 10, J, Q, K, A iste boje);
- c) FULL HOUSE (tri karte iste jačine i još dvije karte neke druge jačine);
- d) TWO PAIR (dvije karte jedne jačine, još dvije druge jačine, posljednja karta treće jačine, tj. dva različita para koja nisu full house).

2. (4 boda)

Unutar dužine duljine 5 cm izabrane su na sreću dvije točke. Izračunajte vjerojatnost da su sve tri tako dobivene dužine dulje od 1 cm.

3. (4 boda)

Utvrđeno je da:

34% ljudi ima krvnu grupu 0,

37% ljudi krvnu grupu A,

21% ljudi krvnu grupu B

i 8% krvnu grupu AB.

Kod transfuzije, osoba krvne grupe AB može primiti bilo koju grupu, osoba krvne grupe A ili B može primiti svoju krvnu grupu i krvnu grupu 0, a osoba krvne grupe 0 ne može ništa primiti osim svoje krvne grupe 0. (Jedino u ovim slučajevima je transfuzija uspješna.)

- a) Odredite vjerojatnost da slučajno odabrana osoba uspješno primi krv od slučajno odabrane osobe.
- b) Ukoliko je osoba uspješno primila krv, kolika je vjerojatnost da ona ima krvnu grupu AB?

(molim okrenite)

4. (5 bodova)

a) Iz kutije u kojoj se nalaze 1 bijela i 4 crvene kuglice izvlačimo jednu po jednu kuglicu s vraćanjem nakon svakog izvlačenja, sve dok ne izvučemo bijelu. Slučajnu varijablu X definiramo kao broj izvlačenja. Izračunajte zakon razdiobe za X i vjerojatnost $P(X \leq 15 \mid X > 10)$.

b) Iz iste kutije s 1 bijelom i 4 crvene kuglice izvlačimo jednu po jednu kuglicu s vraćanjem nakon svakog izvlačenja, sve dok drugi put ne izvučemo bijelu. Slučajnu varijablu Y definiramo kao broj izvlačenja. Izračunajte zakon razdiobe za Y i očekivanje $E(Y)$.

5. (4 boda)

Zadana je razdioba diskretnog slučajnog vektora (X, Y)

| $X \backslash Y$ | 0 | 1 |
|------------------|-----|-----|
| -1 | 1/4 | 1/6 |
| 0 | 1/6 | 1/8 |
| 1 | 1/8 | 1/6 |

Jesu li X i Y nezavisne slučajne varijable i zašto? Izračunajte $P(X \geq 0 \mid Y = 1)$. Odredite razdiobu slučajnog vektora (Z, W) , ako je $Z = X + Y$, $W = XY$.

6. (4 boda)

Neka su X_1 i X_2 nezavisne slučajne varijable, s Poissonovim zakonom $\mathcal{P}(\lambda_1)$, odnosno $\mathcal{P}(\lambda_2)$. Ukoliko je poznato da je njihov zbroj $X_1 + X_2$ poprimio vrijednost n , dokažite da je tada vrijednost od X_1 raspoređena po binomnom zakonu $\mathcal{B}\left(n, \frac{\lambda_1}{\lambda_1 + \lambda_2}\right)$.

Dozvoljena je upotreba kalkulatora. Ispit se piše 90 minuta.

Rješenja 1. međuspita iz Vjerojatnosti i statistike

07.04.2010.

1. (4 boda)

$$\text{a) (1b) } p = \frac{4 \binom{13}{5}}{\binom{52}{5}} = 0.00198$$

$$\text{b) (1b) } p = \frac{4}{\binom{52}{5}} = 0.00000154$$

$$\text{c) (1b) } p = \frac{13 \binom{4}{3} 12 \binom{4}{2}}{\binom{52}{5}} = 0.00144$$

$$\text{d) (1b) } p = \frac{\binom{13}{2} \binom{4}{2} \binom{4}{2} * 11 * 4}{\binom{52}{5}} = 0.0475$$

2. (4 boda)

$$\Omega = \{(x, y) \in R^2 : x > 0, y > 0, x + y < 5\},$$

$$S = \{(x, y) \in \Omega : x > 1, y > 1, x + y < 4\}$$

$$P(S) = \frac{m(S)}{m(\Omega)} = \frac{4}{25} = 0.16$$

3. (4 boda)

hipoteze: H_1 = osoba koja prima krv ima krvnu grupu 0

H_2 = krvna grupa A

H_3 = krvna grupa B

H_4 = krvna grupa AB

U = transfuzija je uspješna

$$P(U) = \sum_{i=1}^4 P(H_i)P(U|H_i) = 0.5738,$$

$$P(H_4|U) = \frac{P(H_4)P(U|H_4)}{P(U)} = 0.1394$$

4. (5 boda)

$$\text{a) (2b) geometrijska razdioba: } p_n = \frac{1}{5} \left(\frac{4}{5}\right)^{n-1}, n = 1, 2, \dots$$

$$P(X \leq 15 | X > 10) = P(X \leq 5) = 1 - P(X > 5) = 1 - \left(\frac{4}{5}\right)^5 = 0.6723$$

$$\text{b) (3b) } p_n = (n-1) \left(\frac{1}{5}\right)^2 \left(\frac{4}{5}\right)^{n-2}$$

$$E(Y) = \sum_{n=2}^{\infty} n(n-1) \left(\frac{1}{5}\right)^2 \left(\frac{4}{5}\right)^{n-2} = \frac{1}{25} \frac{2}{\left(1-\frac{4}{5}\right)^3} = 10$$

5. (4 boda) X i Y nisu nezavisne (npr. $\frac{1}{4} \neq \frac{5}{12} \frac{13}{24}$)

$$P(X \geq 0 | Y = 1) = \frac{P(X=0, Y=1)}{P(Y=1)} + \frac{P(X=1, Y=1)}{P(Y=1)} = \frac{7}{11} = 0.63$$

$$Z = X + Y, W = XY$$

| Z \ W | -1 | 0 | 1 |
|-------|-----|-----|-----|
| -1 | 0 | 1/4 | 0 |
| 0 | 1/6 | 1/6 | 0 |
| 1 | 0 | 1/4 | 0 |
| 2 | 0 | 0 | 1/6 |

$$\text{6. (4 boda) } P(X_1 = k | X_1 + X_2 = n) = \frac{P(X_1=k, X_2=n-k)}{P(X_1+X_2=n)} = \binom{n}{k} \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_1+\lambda_2}\right)^k \left(\frac{\lambda_2}{\lambda_1+\lambda_2}\right)^{n-k}$$